

לזכר נעדרים

גרונייה קרינקין

(שלושים למותה)

ברת-לב וזכת-מבט היתה אמא איז דיאליסטית תמימה צנועה וישרת דרך כחומה בצורה התהלכה בנינו בתה אמא ומנעוריה הסתופפה תחת חסותו של אדם דגול, הוא אבי, ד"ר דב-פאיר קרינקין ז"ל, שהיה גם דודה ואהבה אהבה עזה. חמיי שיסושתיים שנה דאג לחינוכה והוליה כה אתו בכל דרכיו הנרחבות: הוא לקח אותה אתו לאוניברסיטות של קזן וברלין, וכשנסע לחינה איסר לה לסיים שם את הקונסרבטוריה ל-מוזיקה. אמא לקחה חלק רב גם בעבודתו הרפואית וגם בפעילותו ה-ציונית בחו"ל ובארץ.

בעלותם ארצה, בימי העליה השניה, קבעו את מקום-מושבם בתל-אביב "הקסניה" והיו מראשוני בניה ופעיי ליה. אבא היה רופא-העיניים הראי שון בה; יסד את הסתדרות רופאי העיניים והיה יושב-הראש הראשון שלה. אמא היתה גאה ומאושרת ב-מפעליו של אבא. ביתנו היה מתמלא אישים מגדולי התנועה הציונית. ותי קי היישוב, והרופאים שקיימו בו את אסיפותיהם. אמא היתה זוהרת מנחת יכל הופעתה היתה אומרת בטחון: אבא הינו הארי שבחבורה. עם מותו כמו נפסקו חיים, והיא רק בת חמיי שיסושתיים. מאז היתה חיה בזכרה נות, בסיפורים על העבר, שאותם ידעה לספר בשפה עסיסית ובתוכן מעניין ועשיר להפליא.

אמא נולדה ברוסיה, בצריצין שעל הוולגה, בשנת 1881 לאביה אהרון זליג ילאמה פייגה קרינקין ז"ל. ל-ימים, בעלות המשפחה ארצה, היה אחיה-דודי אברהם קרינקין ז"ל, הרר קח הראשון בארץ. אמא היתה גאה עליו ושעות ספורות לפני מותה קר-אה בשמו.

בת-המשפחה היתה אמא ואהבה את כולם ללא משוא-פנים. לבה טוב היה לאנשים ובכולם גילתה רק את הי-אורי. לא נתנה אמא הטובה את דעי תה על-כך כי האור והטוהר נובעים מנששה שלה, אותה נפש יסה ונדרי לה.

לו הייתי שואלת את אמא: למי למסור את כל האור והטוהר המופלי-אים הללו, מי רשאי ויכול לרשת אותם? היתה בודאי עונה, באותה תמימות איתנה שלה: "אורית-לה" — נכדתה היחידה, בבת-עינה.

יסה קרינקין

חיים טהר-לב

(טרלובסקי)

היכרתי את חיים בתנועת "השור-מריה-צעיר" בליסא, לה השתייך מנעוריו. היה בדיוקנו משהו ש-נחקק בזכרונוך ולא ניתן להישכח: מזיגה של הומור טוב-לב וארשת של עצבות, אולי שלא מדעת, על שפתיו ריחפה תמיד בת-שחוק נשי-מת, ואילו בלסלוף ריסי עיניי היה ניכר דוק-של-עצב, ויש שנדמה היה כי עינו האחת בוכה והשנייה שוח-קת... במיבנה-גופו הרזה ובביטוי פ-ניו אפשר היה לנחש עקבות של ילדות רבת-סבל, אולם בחכמתו הי-עליזה ובכל הליכותיו היה איזה עוז של צמידה בלתי-נכנעת.

לפני עלייתו ארצה היה ראש חקן במרימפול עירו. אך שום דבר לא ניתן לו בקלות. את השכלתו הרחבה, תרבותו העברית השורי-שית, קנה ביסורים ובמאמצים מ-רובים. סיקסוקי חבריו, האם יוכל בבריאותו הרופפת להסתגל לתנאי-העבודה והחיים של הקיבוץ או, ב-ראשית דרכו, ובאקלים החם של עמק-הירדן, קבעו את דרכו. חיים, שלא רצה לוותר על חיי קיבוץ, ההליט להצטרף למשק יגור, שבו סיכויי-הקליטה נראו טובים יותר. לשם הביא את נאמנותו ללא-סייג לקיבוץ וחזונו, וגם את ניצוץ האמו-הפייטן שבו.

חיים השקיע הרבה מכשרונו ומ-זמנו הפנוי להמחזה ובימוי של דב-רי ספרות עבריים. מפעם לפעם הדי-פיס מפרי עטו בשיר, פעם קרא באוזני פואימה שלמה שנשארה ב-כתובים, ואצין כאן רק את הסגנון המנוספה, את נקיין-הדעת וטוהר-ה-הלב בכתיבתו. מעולם לא ניפתה לנגל החדש" ברוח הזמן, דחקא מ-שום ששורשיו התרבותיים היו צמו-קים בקרקע שממנו צמח.

לא הפלגתי בדברי שבה אחרי מות חיים טהר-לב, שכן יודע אני כי דבר זה היה למורת רוחו. אך המעט מדרך-חיו, מאישיותו ופעלו, שנגלה לפני, העליתי כאן בכאב — זר נש-מה לזכרו.

דניאל בן-נחום